

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) te Gouda de inning van de kinderalimentatie ten behoeve van zijn minderjarige dochter X heeft overgenomen en zich daarbij op het standpunt heeft gesteld dat de beschikking van de rechtbank Den Haag van 23 mei 2006, waarin is bepaald dat X haar gewone verblijfplaats bij verzoeker zou hebben en verder is overwogen dat partijen zouden proberen in onderling overleg een regeling te treffen over de kinderbijdrage voor deze minderjarige, geen wijziging heeft gebracht in de eerder door de rechtbank aan hem bij uitspraak van 30 maart 2005 opgelegde alimentatieverplichting ten behoeve van X.

Verder klaagt verzoeker erover dat het LBIO ook na de uitspraak van de rechtbank Den Haag van 19 juni 2007, waarbij de alimentatieverplichting van verzoeker ten behoeve van X met ingang van 1 april 2006 is verlaagd, opslagkosten bij hem in rekening heeft gebracht en nog steeds brengt.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoeker huwde op 6 juni 1990 met mevrouw K. Uit dit huwelijk zijn twee, thans nog minderjarige, dochters (X en Y) geboren.
2. Bij beschikking van 30 maart 2005 sprak de rechtbank te 's-Gravenhage (verder: de rechtbank) de echtscheiding tussen verzoeker en K. uit. De rechtbank bepaalde tevens dat verzoeker een bedrag aan kinderalimentatie voor X en Y moest betalen en stelde de verblijfplaats van X en Y (bij K.) vast.
3. Nadat de rechtbank bij beschikking van 23 mei 2006 de verblijfplaats van X wijzigde (niet meer bij K., maar bij verzoeker) nam het LBIO op verzoek van K. op 24 oktober 2006 de inning van de kinderalimentatie (ten behoeve van X en Y of alleen X) over.
4. Verzoeker diende hierover op 2 oktober 2007 een klacht in bij het LBIO. Bij brief van 23 oktober 2007 deelde de directeur van het LBIO verzoeker mee dat hij de klacht kennelijk ongegrond achtte, om welke reden hij afzag van een hoorzitting.
5. Verzoeker kon zich hierin niet vinden en wendde zich tot de Nationale ombudsman.

I. Ten aanzien van de overname van de inning van de kinderalimentatie voor X

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat het LBIO de inning van de kinderalimentatie ten behoeve van zijn minderjarige dochter X heeft overgenomen en zich daarbij op het standpunt heeft gesteld dat de beschikking van de rechtbank Den Haag van 23 mei 2006, waarin is bepaald dat X haar gewone verblijfplaats bij verzoeker zou hebben en verder is overwogen dat partijen zouden proberen in onderling overleg een regeling te treffen over de kinderbijdrage voor deze minderjarige, geen wijziging heeft gebracht in de eerder door de rechtbank aan hem bij uitspraak van 30 maart 2005 opgelegde alimentatieverplichting ten behoeve van X.

Verzoeker voert in dat verband aan dat X sinds 1 april 2006 bij hem woont en dat hij vanaf dat moment alle kosten van de verzorging en opvoeding van X voor zijn rekening neemt. K. is hiervan op de hoogte en stuurt alle rekeningen die iets met X te maken hebben naar verzoeker. Verzoeker vindt dat terecht. Verzoeker vindt het echter niet juist dat K. sinds 1 april 2006 aanspraak blijft maken op de in de beschikking van 30 maart 2005 vastgestelde alimentatie voor X van € 200 per maand. Immers dat bedrag was gebaseerd op het feit dat X bij K. woonde. Daarbij komt dat de rechter in de beschikking van mei 2006 duidelijk heeft geoordeeld dat verzoeker en K. in onderling overleg een regeling moeten treffen over de kinderbijdrage voor X. Dit laatste lukte niet, hetgeen er voor verzoeker toe leidde dat hij een wijzigingsprocedure bij de rechtbank moest starten. Verzoeker is het er derhalve niet mee eens dat het LBIO op verzoek van K. de inning van de kinderalimentatie van € 200 per maand overnam. Het LBIO baseerde zich hierbij uitsluitend op de beschikking van 30 maart 2005 en ging volledig voorbij aan de beschikking van 23 mei 2006. Volgens verzoeker bracht de beschikking van mei 2006 wel degelijk een wijziging in zijn betalingsverplichting zoals vastgesteld in de beschikking van maart 2005.

2. De directeur van het LBIO achtte de klacht ongegrond. Volgens de directeur schakelde K. het LBIO op terechte gronden in. Op basis van de tijdens het verzoek van K. geldende beschikking (van maart 2005) en omstandigheden voldeed verzoeker immers niet aan zijn (ongewijzigde) betalingsverplichting. In de beschikking van mei 2006 werd immers niets vastgesteld over de kinderalimentatie voor X. K. gaf bovendien bij haar verzoek tot overname van de inning aan dat X ook na de beschikking van mei 2006 feitelijk de helft van de tijd bij haar en de helft van de tijd bij verzoeker verbleef. Voorts gaf K. aan dat verzoeker helemaal geen alimentatie meer voor X wilde betalen. Het LBIO besloot vervolgens op terechte gronden de inning te gaan verzorgen en handelde conform de voor hem verplichtende wetgeving, aldus de directeur. Onbetwist is immers dat K. recht had op de kinderalimentatie van € 200 op basis van de beschikking van maart 2005. Voorts is onbetwist dat verzoeker geen betalingen deed naar aanleiding van het verzoek van het LBIO van 25 augustus 2006 en de nadien gegeven uitleg, aldus de directeur van het LBIO.

3. In de beschikking van 30 maart 2005 bepaalde de rechtbank dat X en Y hun gewone verblijfplaats bij K. zullen hebben, alsmede een maandelijks door verzoeker te betalen bedrag aan kinderalimentatie van € 200 per kind. In de beschikking stelde de rechtbank tevens een omgangsregeling vast tussen verzoeker en X.

4. Bij beschikking van 2 september 2005 wijzigde de rechtbank de omgangsregeling tussen verzoeker en X en bepaalde dat X afwisselend de ene week bij de vader en de andere week bij de moeder zal wonen.

5. Bij beschikking van 23 mei 2006 bepaalde de rechtbank dat X haar gewone verblijfplaats bij verzoeker zal hebben en wijzigde de rechtbank in zoverre de beschikking van 30 maart 2005.

De rechtbank overwoog voorts onder meer als volgt:

"Voorts hebben partijen te kennen gegeven dat zij zullen proberen om in onderling overleg een regeling te treffen over de kinderbijdrage."

6. Op 14 augustus 2006 diende K. een verzoek tot overname van de inning van de kinderalimentatie voor X bij het LBIO in wegens een door K. gestelde achterstand in de betaling daarvan door verzoeker.

7. Bij brief van 25 augustus 2006 stelde het LBIO verzoeker op de hoogte van het verzoek van K. Het LBIO deelde verzoeker mee dat de bijdrage die hij voor zijn kinderen diende te betalen was vastgelegd in de rechterlijke uitspraak van 30 maart 2005.

Het LBIO berekende de achterstand als volgt:

Verschuldigd

Betaald

Maand

Bedrag (€)

Datum

Bedrag (€)

april 2006

201,80

01 mrt06

400,00

mei 2006

201,80

-

-

juni 2006

201,80

-

-

juli 2006

201,80

-

-

augustus 2006

201,80

-

-

september 2006

201,80

-

-

Totaal verschuldigd

€ 1.210,80

Totaal betaald

€ 400,00

Nog verschuldigd

€ 810,80

Het LBIO verzocht verzoeker over te gaan tot betaling van de achterstand aan K. dan wel met schriftelijke bewijsstukken aan te tonen dat er geen sprake was van de door het LBIO berekende achterstand. Het LBIO kondigde aan dat het bij gebreke van die bewijzen de inning overnam en dat de hieraan verbonden kosten bij verzoeker in rekening werden gebracht door een opslag op de achterstand en de maandelijks te betalen bijdrage.

In het bij die brief gevoegde informatieblad stond verder nog het volgende:

"Mijn kind woont (tijdelijk) bij mij in huis, moet ik toch kinderalimentatie betalen?"

Ja, dat moet. De gezaghebbende ouder blijft recht houden op de kinderalimentatie, ongeacht de verblijfplaats van het kind. De uitspraak van de rechter kan alleen worden gewijzigd als u een procedure ter vaststelling, wijziging, of beëindiging van alimentatie start."

8. Bij brief van 28 augustus 2006 deelde verzoeker het LBIO mee dat X vanaf 30 maart 2006 haar gewone verblijfplaats bij hem had. Dit had tot gevolg dat hij vanaf 1 april 2006 alle kosten voor X had overgenomen van K. K. had vanaf die datum derhalve geen kosten meer voor X. Verzoeker verwees hiertoe naar de door hem bijgevoegde kopie van de beschikking van 23 mei 2006. Verzoeker stelde zich daarbij op het standpunt (althans zo begrijpt de Nationale ombudsman het) dat de rechtbank tijdens de zitting op 30 maart 2006 besliste dat vanaf dat moment de verblijfplaats van X bij hem was en niet meer bij K. Gelet hierop was er volgens verzoeker geen sprake van de door het LBIO berekende achterstand, maar had hij voor X in april € 400 teveel betaald. Volgens verzoeker had hij derhalve de alimentatie voor Y, de minderjarige dochter, die haar gewone verblijfplaats bij K. had, over de maanden oktober en november 2006 voldaan. Verzoeker stelde ten slotte dat hij de alimentatie voor Y altijd op tijd voldeed.

9. Bij brief van 5 september 2006 antwoordde het LBIO verzoeker hierop dat door de uitspraak van 23 mei 2006 de bijdrage niet was gewijzigd. Volgens het LBIO bleef de beschikking van 30 maart 2005 voor wat betreft de bijdrage van kracht evenals het gestelde in de brief van het LBIO van 25 augustus 2006.

10. Bij brief van 8 september 2006 liet verzoeker het LBIO weten dat hij zich niet met het standpunt van het LBIO kon verenigen. Verzoeker gaf gemotiveerd aan waarom volgens hem de uitspraak van 23 mei 2006 wél een wijziging in zijn betalingsverplichting ter zake de kinderalimentatie voor X tot gevolg had. Verzoeker herhaalde onder meer hetgeen hij in zijn brief van 28 augustus 2006 had meegedeeld.

11. Bij brief van 26 september 2006 deelde het LBIO verzoeker mee dat het verzoeker niet van zijn betalingsverplichting kon ontheffen en dat alleen de rechtbank of de ontvangstgerechtigde ouder dat kan. Volgens het LBIO was er over de verschuldigde kinderalimentatie in het dictum van de uitspraak van 23 mei 2006 niets bepaald. Het LBIO

lichtte voorts toe op welke wijze het starten van een procedure bij de rechtbank door verzoeker dan wel het treffen van een regeling met K. tot opschorting respectievelijk beëindiging van de zaak door het LBIO kon leiden. Het LBIO deelde ten slotte mee dat verzoeker de kinderalimentatie voorlopig verschuldigd bleef en dat het het inningstraject dus voortzette.

12. Bij brief van 9 oktober 2006 herhaalde verzoeker zijn eerder ingenomen standpunt en deelde hij mee dat hij contact had opgenomen met een advocaat om deze kwestie voor te leggen aan de rechtbank en zodoende duidelijkheid over de uitspraak van 23 mei 2006 te verkrijgen. Verzoeker verzocht het LBIO om de zaak aan te houden totdat de rechtbank hierover duidelijkheid had verschaft.

13. Bij brief van 23 oktober 2006 deelde verzoeker het LBIO mee dat zijn advocaat eerst ging proberen om in onderling overleg met K. tot een gewijzigd alimentatiebedrag voor X te komen. Indien dit mislukte zou zijn advocaat overgaan tot het indienen van een wijzigingsverzoek bij de rechtbank.

14. Bij brief van 24 oktober 2006 deelde het LBIO verzoeker mee dat het gevolg gaf aan het incassoverzoek van K. Het LBIO verwees naar zijn brief van 26 september 2006 en stelde dat het K. niet om opschorting van het incasso kon vragen omdat het geen verzoekschrift tot wijziging of nihilstelling van de alimentatie had ontvangen van de advocaat van verzoeker. Het LBIO berekende over de periode van 1 april 2006 tot en met 31 oktober 2006 een achterstand in de betalingen van € 1.012,60 aan alimentatie plus € 112,24 aan opslag, in totaal € 1.124,84.

15. Bij brief van 2 november 2006 deelde het LBIO de advocaat van verzoeker in antwoord op haar brief van 30 oktober 2006 onder meer het volgende mee. Het LBIO heeft tot taak voor inning van de door de rechter opgelegde kinderalimentatie zorg te dragen, zodra daartoe een verzoek is gedaan. Het LBIO heeft geen bevoegdheid verzoeker tijdelijk dan wel geheel van de betalingsverplichting te ontheffen. Ten slotte deelde het LBIO mee dat het K. kon verzoeken of zij akkoord ging met opschorting van de betalingsverplichting tot de uitspraak van de rechtbank. Voorwaarde hiertoe was dat het LBIO een kopie van het bij de rechtbank ingediende verzoekschrift tot wijziging dan wel nihilstelling van de alimentatie had ontvangen. Het LBIO maakte uitdrukkelijk het voorbehoud dat indien K. niet bereid was de uitspraak van de rechter af te wachten het gehouden was over te gaan tot inning van de alimentatie.

16. Bij brief van 30 november 2006 verzocht de advocaat van verzoeker het LBIO om aan K. te verzoeken of zij instemde met opschorting van de inning gedurende de gerechtelijke procedure. Het LBIO deed dit verzoek aan K. op 22 december 2006.

17. Bij brief van 2 januari 2007 deelde het LBIO de advocaat van verzoeker mee dat K. geen toestemming gaf tot opschorting van de inning van de kinderalimentatie. Het LBIO

deelde mee dat het dus het inningstraject voortzette. Het LBIO verzocht voorts om toezending van de uitspraak van de rechtbank zodra deze was ontvangen. Het LBIO deelde verder mee dat indien de rechtbank zou besluiten de alimentatie te verlagen, te handhaven of te verhogen, het de inning zou voortzetten. Indien de rechtbank tot nihilstelling zou besluiten, dan zou het LBIO het dossier sluiten.

18. Bij brief van 8 januari 2007 verzocht verzoeker het LBIO om, ondanks het feit dat K. daarmee niet instemde, de incassoprocedure toch op te schorten in afwachting van de uitspraak van de rechter.

19. Bij brief van 17 januari 2007 deelde het LBIO verzoeker mee dat het niet kon voldoen aan zijn verzoek om de inning op te schorten in afwachting van de wijzigingsuitspraak. Het LBIO stelde dat zijn werkzaamheden bij wet geregeld zijn en dat daarin is vastgelegd dat het LBIO een rechterlijke uitspraak ten uitvoer moet leggen. Nu K. geen toestemming gaf het incasso op te schorten was het LBIO verplicht te incasseren, aldus het LBIO.

Beoordeling

20. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst daarvan niet onredelijk is. Dit brengt mee dat het LBIO wanneer het LBIO een verzoek krijgt om de inning van de kinderalimentatie over te nemen, het de inning niet mag overnemen wanneer de plicht tot het voldoen van alimentatie niet aannemelijk is.

21. Vast staat dat de rechtbank de verblijfplaats van X in de beschikking van mei 2006 wijzigde van K. naar verzoeker. Voorts overwoog de rechtbank in diezelfde beschikking dat de regelingen ten aanzien van de andere dochter van partijen (Y) volgens partijen naar tevredenheid liepen en op dat moment geen aanleiding gaven tot wijzigingen. Ten slotte overwoog de rechtbank dat partijen te kennen hadden gegeven dat zij zouden proberen om in onderling overleg een regeling te treffen over de kinderbijdrage. Dat de rechtbank hiermee doelde op de kinderbijdrage ten behoeve van X volgt zonder meer uit de hiervoor weergegeven tekst. Met deze laatstgenoemde overweging gaf de rechtbank duidelijk te kennen dat de eerder bij uitspraak van 30 maart 2005 vastgestelde bijdrage niet onverkort meer van toepassing was. In dat geval had de rechtbank partijen immers geen enkele aanwijzing hoeven te geven om te proberen tot een nieuwe alimentatieregeling te komen, maar had de rechtbank daarover niets hoeven op te merken. Alleen al hierom moest het LBIO er redelijkerwijs vanuit gaan dat verzoeker niet zonder meer gehouden was tot het betalen van het alimentatiebedrag zoals dat was vastgesteld in de beschikking van maart 2005. Dat het LBIO de enkele stelling van K. dat zij onverkort recht hield op het bedrag van € 200 per maand voor X als vaststaand aannam is dan ook onbegrijpelijk en niet juist geweest.

22. De stelling van het LBIO dat de eerdere uitspraak van 30 maart 2005 onverkort van toepassing was, is overigens ook om een andere reden onjuist. Bij de vaststelling van het alimentatiebedrag van € 200 per maand in de beschikking van maart 2005 ging de rechtbank ervan uit dat X bij K. woonde. Van dat laatste was (sinds 1 april 2006) geen sprake meer. Daarover waren partijen het inmiddels eens. Uit de rechtspraak volgt dat door de wijziging van de gewone verblijfplaats van de minderjarige van de onderhoudsgerechtigde ouder naar de onderhoudsplichtige ouder, de eerder opgelegde bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding ten laste van de onderhoudsplichtige ouder daarmee in beginsel komt te vervallen. De kinderalimentatie wordt zowel door de wetgever als door de rechter met name gezien als een onderhoudsplicht van de niet-verzorgende ouder. De rechthebbende op de alimentatie is dus in het algemeen de ouder die het kind verzorgt en opvoedt. Door de wijziging van de verblijfplaats wordt deze systematiek doorbroken en is het nog maar de vraag of de (voorheen onderhoudsgerechtigde) ouder die om overname van de inning verzoekt, nog wel rechthebbende is. Omdat over die vraag, indien partijen daarover zelf geen overeenstemming kunnen bereiken, alleen de rechter uitsluitend kan geven, dient het LBIO partijen in dergelijke gevallen eerst door te verwijzen naar de rechter en zich in eerste instantie te onthouden van het overnemen van de inning van de kinderalimentatie.

De Nationale ombudsman benadrukt in dit verband dat hij hiermee niet wil aangeven dat het LBIO een definitieve uitspraak kan doen over de verschuldigdheid van de alimentatie dan wel dat het LBIO het alimentatiebedrag kan wijzigen en/of op nihil stellen. Dat is en blijft voorbehouden aan de rechter. De Nationale ombudsman wijst het LBIO op zijn oordeel in rapport 2007/313, waarin sprake was van een nagenoeg gelijk geval.

In reactie op dit rapport heeft de directeur van het LBIO de Nationale ombudsman laten weten dat hij in dit soort situaties de (voorheen) onderhoudsplichtige ouder eerst in de gelegenheid stelt om zich binnen een bepaalde tijd tot de rechter te wenden om duidelijkheid te verkrijgen over de alimentatieverplichting. Maakt de ouder die betwist alimentatieplichtig te zijn van die mogelijkheid geen gebruik, althans niet binnen de daartoe gestelde termijn, dan kan het LBIO alsnog besluiten de inning over te nemen dan wel voort te zetten. In het geval die ouder zich wel binnen de gestelde termijn tot de rechtbank wendt met het verzoek de alimentatie op nihil te stellen of te verlagen, dan zal het LBIO de inning voor de duur van de gerechtelijke procedure opschorten. Voor deze opschorting is het niet nodig de (voorheen) onderhoudsgerechtigde ouder om toestemming te verzoeken; het LBIO heeft op dit punt naar het oordeel van de Nationale ombudsman een eigen verantwoordelijkheid. Wel is het van belang om beide partijen hierover goed te informeren. De Nationale ombudsman heeft met instemming van deze beleidswijziging kennis genomen.

23. Alles overziend is de Nationale ombudsman van oordeel dat het LBIO in dit geval de inning niet had mogen overnemen. Het LBIO had K. en verzoeker naar de rechter moeten verwijzen zodat deze een beslissing kon nemen over de vraag of verzoeker per 1 april

2006 alimentatie verschuldigd was voor X en, zo ja, hoeveel.

Door de inning toch over te nemen en verzoeker bijna één jaar lang met inningsactiviteiten te achtervolgen heeft het LBIO gehandeld in strijd met het redelijkheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

24. Gelet op het voorgaande is de Nationale ombudsman van oordeel dat de passage over het betalen van kinderalimentatie in relatie tot een wijziging in de verblijfplaats van het kind zoals die is opgenomen in het door het LBIO meegestuurde informatieblad bij de brief waarin de overname van de inning aan de onderhoudsplichtige wordt aangekondigd (zie hiervoor onder I.7.) niet juist is.

Dit geeft de nationale ombudsman aanleiding de directeur van het LBIO in overweging te geven ervoor te zorgen dat deze passage op het informatieblad wordt aangepast en in overeenstemming wordt gebracht met de hiervoor omschreven beleidswijziging.

II. Ten aanzien van de in rekening gebrachte opslagkosten

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat het LBIO ook na de uitspraak van de rechtbank Den Haag van 19 juni 2007, waarbij de alimentatieverplichting van verzoeker ten behoeve van X met ingang van 1 april 2006 is verlaagd, opslagkosten bij hem in rekening heeft gebracht en nog steeds brengt. In dat verband bracht verzoeker het volgende naar voren. In de beschikking van 19 juni 2007 stelde de rechtbank de kinderbijdrage voor X vast op € 75 per maand met ingang van 1 april 2006. Verzoeker voldeed binnen twee weken na de uitspraak aan zijn verplichtingen en betaalde het verschuldigde bedrag aan K. Volgens verzoeker handelde hij de zaak correct af. Van een boete (te weten: de opslagkosten) kan volgens verzoeker dan ook geen sprake zijn. Verzoeker wil het door hem aan het LBIO onder protest betaalde bedrag van € 249,48 aan opslagkosten terug.

2. Verzoeker verklaarde verder in een telefoongesprek op 14 april 2008 tegenover een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman het volgende. Het LBIO bracht hem in totaal € 249,48 aan opslagkosten in rekening. Het LBIO bracht noch brengt hem verder enige opslagkosten in rekening.

3. De directeur van het LBIO achtte de klacht ongegrond. Volgens de directeur nam het LBIO de inning over op terechte gronden. Als gevolg daarvan bracht het ook de wettelijk verschuldigde opslagkosten terecht in rekening. Verzoeker maakte na de wijzigingsbeschikking van mei 2006 de verschuldigde alimentatieachterstand willens en wetens rechtstreeks over aan K. Het LBIO kon in feite de inning pas beëindigen op het moment dat er geen achterstand in de alimentatie en de opslagkosten meer zou bestaan

én verzoeker minimaal zes achtereenvolgende maandelijks alimentatietermijnen vermeerderd met de opslagkosten aan het LBIO zou hebben betaald. Uit coulanceoverwegingen besloot het LBIO genoeg te nemen met alleen de betaling van opslagkosten over de achterstallige kinderalimentatie vermeerderd met de opslagkosten over zes maandtermijnen. Na ontvangst van deze opslagkosten sloot het LBIO het dossier.

De directeur van het LBIO achtte de klacht dat er nog steeds opslagkosten bij verzoeker in rekening werden gebracht eveneens ongegrond. Het dossier was immers gesloten.

4. In de hiervoor onder 1.7. vermelde brief en het bijgevoegde informatieblad wees het LBIO verzoeker erop dat één van consequenties van de overname door het LBIO van de inning was dat er opslagkosten in rekening werden gebracht

5. Op 27 juni 2007 zond de advocaat van verzoeker het LBIO de beschikking van de rechtbank van 19 juni 2007. In die beschikking besliste de rechtbank, met wijziging in zoverre van de beschikking van 30 maart 2005, dat de door verzoeker met ingang van 1 april 2006 te betalen bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van X € 75 per maand bedroeg.

De rechtbank overwoog onder meer als volgt:

"Nu de vrouw ten aanzien van de door de man verzochte ingangsdatum geen verweer heeft gevoerd en zij vanaf het moment dat X haar verblijfplaats kreeg bij de man er rekening mee heeft kunnen houden dat de bijdrage zou worden gewijzigd, zal de rechtbank het verzoek van de man om de ingangsdatum op 1 april 2006 te bepalen, toewijzen."

6. Bij brief van 3 juli 2007 bevestigde het LBIO aan verzoeker de ontvangst van de beschikking van 19 juni 2007. Daarnaast stelde het LBIO de achterstand vast op € 800 aan alimentatie en € 158,76 aan opslagkosten, derhalve in totaal € 958,76. Het LBIO verzocht verzoeker maandelijks een bedrag van € 375 naar het LBIO over te maken.

7. Bij brief van 6 juli 2007 antwoordde verzoeker daarop dat hij de alimentatie voor X van € 75 per maand over de periode april 2006 tot en met juli 2007 had voldaan. Verzoeker stuurde kopieën van bankafschriften waaruit dit bleek mee.

8. Bij brief van 20 juli 2007 deelde het LBIO verzoeker mee dat uit de betaalbewijzen bleek dat de bijdrage rechtstreeks door verzoeker aan K. was voldaan. Voorts deelde het LBIO mee dat het, gelet op het feit dat de zaak van verzoeker niet eerder bij het LBIO in behandeling was, bereid was het dossier alsnog te sluiten. Verzoeker diende dan wel de openstaande opslagkosten van in totaal € 249,48 aan het LBIO te voldoen. Bij gebreke van betaling van dat bedrag kondigde het LBIO aan dat het dan alsnog (de achterstand in de kinderalimentatie), alsmede de opslagkosten en eventuele deurwaarderskosten tegemoet zag.

9. Bij brief van 18 augustus 2007 deelde verzoeker het LBIO mee dat hij om mogelijke (onredelijke) incassoproblemen te voorkomen bereid was om voorlopig het bedrag van in totaal € 249,48 aan opslagkosten aan het LBIO over te maken.

10. Bij brief van 6 september 2007 zond het LBIO verzoeker op zijn verzoek een specificatie van de opslagkosten door het LBIO aan hem toegezonden specificatie van deze opslagkosten, te weten:

april tot en met december 2006: negen maal € 11,34 = € 102,06 plus

periode januari tot en met juli 2007: zeven maal € 11,34 = € 79,38 plus

zes maanden extra opslagkosten: zes maal € 11,34 = € 68,04.

11. Het LBIO ontving van verzoeker het bedrag aan opslagkosten op 19 september 2007.

Beoordeling

12. Ook deze gedraging wordt getoetst aan het redelijkheidsvereiste.

13. Vast staat dat het LBIO bij verzoeker in totaal een bedrag van € 249,48 aan opslagkosten in rekening heeft gebracht. Tevens staat vast dat verzoeker dit bedrag betaalde en dat het LBIO nadien geen opslagkosten meer bij verzoeker in rekening bracht. Van het nog steeds bij verzoeker in rekening brengen van opslagkosten is derhalve geen sprake.

Dit deel van de onderzochte gedraging mist feitelijke grondslag

14. Uit hetgeen hiervoor is overwogen volgt dat het LBIO de inning niet had moeten overnemen. Dit brengt mee dat het LBIO ook geen opslagkosten in rekening had mogen brengen. Het staat vast dat verzoeker de opslagkosten aan het LBIO daadwerkelijk betaalde en dat hij dit deed om eventuele innings- en executieactiviteiten van het LBIO te voorkomen. Dat het LBIO met laatstgenoemde maatregelen dreigde blijkt zonder meer uit zijn brief van 20 juli 2007.

Door bij verzoeker voornoemde opslagkosten in rekening te brengen en daadwerkelijk te innen heeft het LBIO gehandeld in strijd met het redelijkheidsvereiste. Het door verzoeker onverschuldigd betaalde bedrag aan opslagkosten aan het LBIO geeft reden de directeur van het LBIO aan te bevelen de bij verzoeker in rekening gebrachte en door het LBIO geïnde opslagkosten van € 249,48 aan verzoeker terug te betalen.

In zoverre is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het Landelijk Bureau Inning
Onderhoudsbijdragen te Gouda, is

gegrond ten aanzien van:

de overname van de inning van de kinderalimentatie voor X, wegens schending van het
redelijkheidsevereiste;

de in rekening gebrachte opslagkosten, wegens schending van het redelijkheidsevereiste.

De klacht over het nog steeds in rekening brengen van opslagkosten is niet gegrond.

Aanbeveling

De Nationale ombudsman geeft het LBIO in overweging om:

de passage over het betalen van kinderalimentatie in relatie tot de wijziging van de
verblijfplaats van het kind die is opgenomen in het door het LBIO mee te zenden
informatieblad bij de brief waarin de overname van de inning aan de onderhoudsplichtige
wordt aangekondigd, zodanig te wijzigen dat de informatie hierover in overeenstemming is
met het gewijzigde beleid zoals hiervoor aangegeven.

de bij verzoeker in rekening gebrachte en door het LBIO geïnde opslagkosten van
€ 249,48 aan verzoeker terug te betalen.

Onderzoek

Op 15 november 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer
G. te Z., met een klacht over een gedraging van het Landelijk Bureau Inning
Onderhoudsbijdragen (LBIO) te Gouda.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de directeur van het
LBIO, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de directeur van het LBIO verzocht op de klacht te
reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Tijdens het onderzoek kregen het LBIO en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van
hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te
reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van het LBIO gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Het verzoekschrift aan de Nationale ombudsman van 15 november 2007.

Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 23 januari 2008.

Standpunt van het LBIO van 11 februari 2008 gericht aan de Nationale ombudsman.

Reactie van verzoeker van 4 maart 2008 op het standpunt van het LBIO.

Telefoonnotitie van gesprek met verzoeker op 14 april 2008.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

I. Burgerlijk Wetboek

Artikel 1:408

"1. Een uitkering tot voorziening in de kosten van verzorging en opvoeding of tot voorziening in de kosten van levensonderhoud en studie, waarvan het bedrag in een rechterlijke beslissing, daaronder begrepen de beslissing op grond van artikel 822, eerste lid, onder c, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, is vastgelegd, wordt ten behoeve van de minderjarige aan de ouder die het kind verzorgt en opvoedt of aan de voogd onderscheidenlijk aan de meerderjarige betaald.

2. Op verzoek van een gerechtigde als bedoeld in het eerste lid, van een onderhoudsplichtige dan wel op gezamenlijk verzoek van een gerechtigde en onderhoudsplichtige neemt het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen de invordering van de onderhoudsgelden op zich. De executoriale titel wordt daartoe door de onderhoudsgerechtigde in handen gesteld van dit Bureau. De overhandiging daarvan machtigt het Bureau tot het doen van de invordering, zo nodig door middel van executie.

3. Kosten van invordering door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen worden verhaald op de onderhoudsplichtige, onverminderd de kosten van gerechtelijke vervolging en executie. Het verhaal van kosten vindt plaats door wijziging van het bedrag, bedoeld in het eerste lid, volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels.
4. Tot invordering op verzoek van een onderhoudsgerechtigde wordt slechts overgegaan, indien de gerechtigde ter gelegenheid van de indiening van het verzoek aannemelijk heeft gemaakt dat binnen ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek de onderhoudsplichtige ten aanzien van ten minste één periodieke betaling tekort is geschoten in zijn verplichtingen. In deze gevallen geschiedt de invordering van bedragen die verschuldigd zijn vanaf een tijdstip van ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek.
5. Alvorens tot invordering met verhaal van kosten over te gaan wordt de onderhoudsplichtige bij brief met bericht van ontvangst in kennis gesteld van het voornemen daartoe en de reden daarvoor, alsmede van het bedrag inclusief de kosten van invordering. Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen wordt bevoegd tot invordering over te gaan op de veertiende dag na de verzending van de brief.
6. De invordering die op verzoek van de onderhoudsgerechtigde geschiedt, eindigt slechts, indien gedurende ten minste een half jaar regelmatig is betaald aan het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen en er geen bedragen meer verschuldigd zijn als bedoeld in het vierde lid, tweede volzin. De termijn van een half jaar wordt telkens verdubbeld, indien een voorgaande termijn van invordering ook op verzoek van de onderhoudsgerechtigde was aangevangen.
7. Een invordering die geldt op het tijdstip van het meerderjarig worden van het kind, wordt ten behoeve van de meerderjarige voortgezet, tenzij deze op zijn verzoek wordt beëindigd.
8. De tenuitvoerlegging van een executoriale titel betreffende de betaling van de kosten van verzorging en opvoeding of levensonderhoud en studie geschiedt met inachtneming van de wijziging, bedoeld in het derde lid.
9. Invorderingen die tien jaren nadat de minderjarige de leeftijd van een en twintig jaren heeft bereikt, nog niet door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen zijn verwezenlijkt, mogen worden beëindigd. De onderhoudsgerechtigde wordt hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.
10. Een betaling door de onderhoudsplichtige strekt in de eerste plaats in mindering van de kosten, bedoeld in het derde lid, vervolgens in mindering van eventueel verschenen rente en ten slotte in mindering van de verschuldigde onderhoudsgelden en de eventueel lopende rente.

11. Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen draagt zorg, dat de gelden die ten behoeve van het onderhoud van minderjarigen worden uitgekeerd, aan de daarop rechthebbenden worden uitbetaald. Indien uitbetaling plaatsvindt aan een gemeente als rechthebbende, wordt op de aan het Bureau uitgekeerde gelden een door Onze Minister van Justitie te bepalen deel in mindering gebracht ter bestrijding van de kosten welke met de invordering van de gelden zijn gemoeid.

12. Artikel 243, tweede tot en met vierde lid, is van overeenkomstige toepassing."